

בעזרה"ת

לב העדים

פירושים ב"דרך אפשר"

על מסכת עדיות

חלק א

בעזרת החונן לאדם דעת

א.ג. העבר

ג' אלנסון

נארפאלק, וירדזיניא יצ"ו

תשע"א לפ"ק

*Dedicated to Jimmy Ellenson in honor
of our Siyum on Maseches Eduyos and
on the occasion of his Aliyah to Eretz
Yisrael.*

*Thank you for over a decade of
friendship and learning.*

*May we merit to share many happy
occasions and to continue our studies
together in Artzeinu Hakedosha.*

-Sender Haber

*A Special Thank You to my wife, Chamie. This
Siyum is as much her's as it is ours.*

"רבות בנות עשו חיל ואת עליית על-בבלנה"

Introduction

Before the destruction of the second Beis Hamikdash, Rabban Yochanan ben Zakkai was smuggled out of Yerushalayim in a coffin to meet with General Vespasian. Vespasian was about to leave for Rome to become emperor but offered to help Rabban Yochanan. Rabban Yochanan did not ask Vespasian to spare Jerusalem because he felt that such a request would be denied. Instead, he asked that Vespasian spare the Davidic line and preserve the Yeshiva of Yavneh. Traditionally, the Sanhedrin had been annexed to the Beis Hamikdash and they had been the final authority on Jewish Law. Yavneh was to replace the Sanhedrin ¹.

At around the same time that Yavneh began to replace Jerusalem, Machlokes began to proliferate amongst the Jewish people.

For many centuries there had been no arguments at all about Halacha. The Torah was given at Har Sinai and there was no question about what Moshe Rabbeinu had heard from Hashem. Moshe gave the Mesorah over to Yehoshua, and it was passed on to further generations through the

אפשר דהוי הצלה פורתא... כי מטא להתם אמר
שלמא עלך מלכא שלמא עלך מלכא... אמר ליה
מיזל אזילנא ואינש אחרינא משדרנא אלא בעי
מינאי מידי דאתן לך אמר ליה תן לי יבנה
וחכמיה ושושילתא דרבן גמליאל ואסוותא
דמסיין ליה לרבי צדוק קרי עליה רב יוסף
ואיתימא רבי עקיבא משיב חכמים אהור ודעתם
יסכל איבעי למימר ליה לשבקינהו הדא זימנא
והוא סבר דלמא כולי האי לא עביד והצלה
פורתא נמי לא הוי."

(1) וז"ל בגיטין דף נ"ו: "...אספסיינוס קיסר אתא
צר עלה תלת שני... הוו בהו הנחו בריוני אמרו
להו רבנן ניפוק ונעביד שלמא בהדיהו לא
שבקינהו אמרו להו ניפוק ונעביד קרבא בהדיהו
אמרו להו רבנן לא מסתייעא מילתא... אבא
סקרא ריש בריוני דירושלים בר אחתיה דרבן
יוחנן בן זכאי הוה שלח ליה תא בצניעא לגבאי
אתא א"ל עד אימת עבדיתו הכי וקטליתו ליה
לעלמא בכפנא א"ל מאי איעביד דאי אמינא להו
מידי קטלו לי א"ל חזי לי תקנתא לדידי דאיפוק

Zekeinim, the Nevi'im, and the Anshei Kenesses Hagedola which ended with Shimon Hatzaddik. Shimon Hatzaddik was succeeded by his student Antigonus and at that time no arguments had developed regarding the Mesorah.

The very first argument emerged in the generation following Antigonus: before an animal is brought as a Korban the Kohein and/or the owner have a Mitzvah to push down firmly on its head. This act is called Semicha and it is not done on shabbos because of the prohibition of handling animals. The question arose regarding Semicha on Yom Tov. Some held that Semicha was allowed on Yom Tov and some held that it was forbidden.

For several generations, the Semicha argument was the only halachic argument amongst the Jews. Later, In the days of Hillel and Shammai there were three more arguments and in the days of their students the disputes became too many to count.

Today we take for granted that there will be several opinions on every Halacha, but the people who witnessed the first argument were frightened. For many years the leadership of the nation was split between a Nasi and an Av Beis Din. One advocated Semicha on Yom Tov and one was against it. These Leading Pairs were called the Zugos.²

לְסִמּוּךְ. אֲבִיטְלִיזִין אֹמֵר שֶׁלֹּא לְסִמּוּךְ. הִלֵּל וּמִנְחֵם
לֹא נִחְלְקִין יֵצֵא מִנְחֵם, נִכְנָס שְׂמֹאִי. שְׂמֹאִי אֹמֵר
שֶׁלֹּא לְסִמּוּךְ, הִלֵּל אֹמֵר לְסִמּוּךְ. תְּרַאשׁוּנִים הֵיוּ
נְשִׂאִים, וְשָׁנִיִּים לָהֶם אֲבוֹת בֵּית דִּין:

(2) חֲגִיגָה ב:ב "יוֹסִי בֶן יוֹעֶזֶר אֹמֵר שֶׁלֹּא
לְסִמּוּךְ, יוֹסִי בֶן יוֹחָנָן אֹמֵר לְסִמּוּךְ. יְהוֹשֻׁעַ בֶּן
פְּרֻחִיָּה אֹמֵר שֶׁלֹּא לְסִמּוּךְ, נְתַנִּי הָאֶרְבֵּלִי אֹמֵר
לְסִמּוּךְ. יְהוּדָה בֶּן טַבַּאי אֹמֵר שֶׁלֹּא לְסִמּוּךְ,
שְׁמַעוֹן בֶּן שִׁטָּח אֹמֵר לְסִמּוּךְ. שְׁמַעְיָה אֹמֵר

The Jewish people had been led by a pairs of leaders in the past: Moshe and Aharon took us out of Mitzrayim, Shoftim worked together with the Kohanim Gedolim, and the Kings ruled opposite the Neviim. When Moshiach comes we will be led out of Galus by Moshiach ben Yosef and Moshiach ben Dovid. Even so, the rise of two leaders is significant because they often have very different ways of leading and different points to emphasize.

The head of the Yeshiva in Yavneh at the destruction of the Beis Hamikdash was Rabban Gamliel. Rabban Gamliel was of the Davidic line and in many ways he replaced the king as the leader of the Jewish people. As a transmitter of the Mesorah, it was important that his teachings were clear and that there were no deviations. The Yeshiva at Yavneh was only open to people who were truly pious. There was even a guard posted at the door to enforce this rule.

The Gemara tells of three separate instances in which Rabban Gamliel acted very strictly and publicly with sages who defied his ruling. His role was to transmit the Mesorah and it was important that nobody cast doubts on the traditions of the Jewish people. On one occasion, Reb Yehoshua disagreed with Rabban Gamliel on the timing of Yom Kippur and Rabban Gamliel insisted that Reb Yehoshua desecrate his own Yom Kippur. On another occasion, they disagreed on the status of a certain animal, and on another they gave conflicting rulings on the nature of the prayer of Maariv. In the last instance, Rabban Gamliel made Reb Yehoshua stand throughout an entire lecture, while everyone else was allowed to sit.

The students had the greatest respect for Rabban Gamliel, but they felt obligated to defend the honor of Reb Yehoshua. Just three years after the destruction of the Beis Hamikdash³, the students of the Yeshiva at Yavneh asked Rabban Gamliel to step down from his position as Rosh Yeshiva. They appointed Reb Elazar ben Azarya in his place.

The first act of Reb Elazar be Azaryah as Rosh Yeshiva was to remove the guard from the entrance to the yeshiva. The Yeshiva filled up with people and even Rabban Gamliel came back to hear the new thoughts of Torah and reports on the Mesorah that were shared on that day⁴.

לבי קיסר אף הוא אול ופלה והוא עשירי לעזרא
דאית ליה זכות אבות ולא מצי עניש ליה אתו
ואמרו ליה ניהא ליה למר דליהוי ריש מתיבתא
אמר להו איזיל ואימליך באינשי ביתי אול ואמליך
בדביתו אמרה ליה דלמא דלמא מעברין לך
אמר לה [לשתמש אינש] יומא חדא בכסא
דמוקרא ולמחר ליתבר אמרה ליה לית לך
חירתא ההוא יומא בר תמני סרי שני הוה
אתרחיש ליה ניסא ואהדרו ליה תמני סרי דרי
חירתא היינו דקאמר ר' אלעזר בן עזריה הרי
אני כבן שבעים שנה ולא בן שבעים שנה תנא
אותו היום סלקוהו לשומר הפתח ונתנה להם
רשות לתלמידים ליכנס שהיה ר"ג מכריז ואומר
כל תלמיד שאין תוכו כברו לא יכנס לבית
המדרש ההוא יומא אתוספו כמה ספסלי א"ר
יוחנן פליגי בה אבא יוסף בן דוסתאי ורבנן חד
אמר אתוספו ארבע מאה ספסלי וחד אמר שבע
מאה ספסלי הוה קא חלשא דעתיה דר"ג אמר
דלמא ח"ו מנעתי תורה מישראל אחזו ליה
בחלמיה חצבי חזרי דמליין קטמא ולא היא ההיא
ליתובי דעתיה הוא דאחזו ליה תנא עדיות בו
ביום נשנית וכל היכא דאמרינן בו ביום ההוא
יומא הוה ולא היתה הלכה שהיתה תלויה בבית
המדרש שלא פירשוה ואף ר"ג לא מנע עצמו
מבית המדרש אפילו שעה אחת דתנן בו ביום
בא יהודה גר עמוני לפניהם בבית המדרש אמר

(3) יומא סג בתוס ד"ה אין מקדישין
(4) ברכות כה, וז"ל: "ת"ר מעשה בתלמיד אחד
שבא לפני ר' יהושע א"ל תפלת ערבית רשות
או חובה אמר ליה רשות בא לפני רבן גמליאל
א"ל תפלת ערבית רשות או חובה א"ל חובה
א"ל והלא ר' יהושע אמר לי רשות א"ל המתן
עד שיכנסו בעלי תריסין לבית המדרש כשנכנסו
בעלי תריסין עמד השואל ושאל תפלת ערבית
רשות או חובה א"ל רבן גמליאל חובה אמר להם
רבן גמליאל לחכמים כלום יש אדם שחולק בדבר
זה אמר ליה ר' יהושע לאו א"ל והלא משמך
אמרו לי רשות אמר ליה יהושע עמוד על רגליך
ויעידו בך עמד רבי יהושע על רגליו ואמר
אלמלא אני חי והוא מת יכול החי להכחיש את
המת ועכשיו שאני חי והוא חי היאך יכול החי
להכחיש את החי היה רבן גמליאל יושב ודורש
ור' יהושע עומד על רגליו עד שרגנו כל העם
ואמרו לחוצפית התורגמן עמוד ועמד אמרי עד
כמה נצעריה וניזיל בר"ה אשתקד צעריה
בבכורות במעשה דר' צדוק צעריה הכא נמי
צעריה תא ונעבריה מאן נוקים ליה נוקמיה לרבי
יהושע בעל מעשה הוא נוקמיה לר' עקיבא
דילמא עניש ליה דלית ליה זכות אבות אלא
נוקמיה לר' אלעזר בן עזריה דהוא חכם והוא
עשיר והוא עשירי לעזרא הוא חכם דאי מקשי
ליה מפרק ליה והוא עשיר דאי אית ליה לפלוחי

The Tosefta records that the people were elated by the wealth of knowledge but terrified by the diversity of opinion.

The Tractate of Eduyos was written to record those newly heard opinions and to codify the ground-rules for argument.

The Tanna began with the three arguments of Hillel and Shammai.⁵

גלי דלא ליתו עבדי דר"ג ולצערו לרבנן א"ר
יהושע מוטב דאיכום ואיזיל אנא לגבייהו אתא
מרף אבבא א"ל מזה בן מזה יזה ושאינו לא מזה
ולא בן מזה יאמר למזה בן מזה מימך מי מערה
ואפרך אפר מקלה א"ל ר"ע רבי יהושע
נתפייסת כלום עשינו אלא בשביל כבודך למחר
אני ואתה נשכים לפתחו אמרי היכי נעביד
נעבריה גמירי מעלין בקדש ואין מורידין נדרוש
מר חדא שבתא ומר חדא שבתא אתי לקנאויי
אלא לדרוש ר"ג תלתא שבתא וראב"ע חדא
שבתא והיינו דאמר מר שבת של מי היתה של
ראב"ע היתה ואותו תלמיד ר' שמעון בן יוחאי
הוה

(5) וז"ל "כשנכנסו חכמים לחרם ביבנה אמרו
עתידיה שעה שיהא אדם מבקש דבר מדברי
תורה ואינו מוצא מדברי סופרים ואינו מוצא
שנאמר (עמוס ה) <לכן> הנה ימים באים נאם ה'
וגו' ישוטמו לבקש את דבר ה' ולא ימצאו דבר ה'
זו נבואה דבר ה' זה הקץ דבר ה' שלא יהא דבר
מד"ת דומה לחברו אמרו נתחיל מהלל
ומשמאי..."

להם מה אני לבא בקהל א"ל ר"ג אסור אתה
לבא בקהל א"ל ר' יהושע מותר אתה לבא בקהל
א"ל ר"ג והלא כבר נאמר לא יבא עמוני ומואבי
בקהל ה' א"ל ר' יהושע וכי עמוני ומואב במקומן
הן יושבין כבר עלה סנחריב מלך אשור ובלבל
את כל האומות שנאמר ואסיר גבולות עמים
ועתידותיהם שוסתי ואוריד כאביר יושבים וכל
דפריש מרובא פריש אמר לו ר"ג והלא כבר
נאמר ואחרי כן אשיב את שבות בני עמון נאם
ה' וכבר שבו אמר לו ר' יהושע והלא כבר נאמר
ושבתי את שבות עמי ישראל ועדיין לא שבו מיד
התירוהו לבא בקהל אר"ג הואיל והכי הוה איזיל
ואפייסיה לר' יהושע כי מטא לביתיה חזינהו
לאשיתא דביתיה דמשחרן א"ל מכותלי ביתך
אתה ניכר שפחמי אתה א"ל אוי לו לדור שאתה
פרנסו שאי אתה יודע בצערן של ת"ח במה הם
מתפרנסים ובמה הם נזונים אמר לו נענית לך
מחול לי לא אשגח ביה עשה בשביל כבוד אבא
פייס אמרו מאן ניזיל ולימא להו לרבנן אמר להו
ההוא כובס אנא אזילנא שלח להו ר' יהושע לבי
מדרשא מאן דלביש מדא ילבש מדא ומאן דלא
לביש מדא יימר ליה למאן דלביש מדא שלח
מודך ואנא אלבשיה אמר להו ר"ע לרבנן מרוקו

פרק א

א שְׁמַאי אוֹמֵר, כָּל הַנָּשִׁים דִּין שְׁעָתָן. וְהִלֵּל
אוֹמֵר, מִפְּקִידָה לְפִקְדָּה. אֲפִלּוּ לַיָּמִים
הַרְבֵּה. וְחֲכָמִים אוֹמְרִים, לֹא כְּדַבְּרֵי זֶה וְלֹא
כְּדַבְּרֵי זֶה, אֲלֵא מֵעַת לְעַת מִמַּעֲטָת עַל יָד
מִפְּקִידָה לְפִקְדָּה, וּמִפְּקִידָה לְפִקְדָּה
מִמַּעֲטָת עַל יָד מֵעַת לְעַת. כָּל אִשָּׁה שֶׁיֵּשׁ
לָהּ וָסֵת, וְדִיָּה שְׁעָתָהּ. הַמְשַׁמְשֵׁת בְּעֵדִים,
הָרִי זֶה בְּפִקְדָּה, מִמַּעֲטָת עַל יָד מֵעַת לְעַת
וְעַל יָד מִפְּקִידָה לְפִקְדָּה:

This Mishna appears in its proper place at the beginning of Maseches Niddah. The purpose of its repetition here is to introduce the arguments of Hillel and Shammai. Hillel is stringent and assumes that a woman who is a Niddah is considered retroactively impure from the last time that she was definitely pure. Shammai is lenient and assumes that the woman became a Niddah at the moment that she became aware of her status. Shammai does not assume retroactive impurity. According to the Rambam, Shammai was lenient out of compassion for husbands and wives whose relationships would be strained by the constant possibility of retroactive Niddah status⁶.

אצל בעלה לעולם ספק טמאה ולא יִשְׁמַשׁ עִמָּה
ברוב הימים"

(6) פיה"מ, מ, וז"ל: "ושמאי לא סבר חומרא זו
שהיה חושש לבטול פריה ורביה כי אם נשים
אותה בחזקת טמאה מפקידה לפקידה תהיה

Ultimately neither Hillel nor Shammai prevailed. It was the students who found a middle ground and decided the Halacha. We do assume retroactive Niddah, but never further back than twenty-four hours.

This is not a typical Mishna. Generally, Shammai is more stringent than Hillel and generally the halacha follows Hillel. Here Shammai is lenient, Hillel is stringent, and the halacha follows a third view that seems to find a middle ground.

Young children beginning the study of Mishna typically start with Mesechtas Berachos. In the first chapter of Berachos, Hillel is lenient and Shammai is stringent. The halacha follows Hillel. Rav Tarfon is rebuked by the sages for following the ruling of Shammai.

This Mishna in Eduyos gives us entirely different picture of Hillel and Shammai. It brings out an important point about Machlokes in general and about Hillel and Shammai in particular.

Many people make the mistake of taking Hillel's side. They think that Hillel was compassionate and Shammai was not. The truth is that if we consider the story of the potential convert who insisted on learning the entire Torah while standing on one foot⁷, we can see Shammai in a completely different light. Shammai did not reject the convert because he was unkind or

הבנין שבידו בא לפני הלל גייריה אמר לו דעלך
סני לחברך לא תעביד זו היא כל התורה כולה
ואידך פירושה הוא זיל גמור"

(7) שבת לא, וז"ל: "מעשה בנכרי אחד שבא
לפני שמאי א"ל גיירני ע"מ שתלמדני כל התורה
כולה בשאני עומד על רגל אחת דחפו באמת

dispassionate, he rejected him because he was making a mockery of the Torah. None of us would have accepted the convert either.

The differences between Hillel and Shammai were differences of approach, not differences in character traits. Shammai himself was the one who said "Greet every person with a pleasant expression"⁸.

The Yerushalmi writes that it was in Yavneh that the famous 'Bas Kol' declared that both Hillel and Shammai's positions were the word of G-d, yet the Halacha would follow Hillel.⁹ The idea that both opinions can be valid is one of the major themes of Eduyos.

ב שַׁמַּאי אוֹמֵר, מִקֵּב לַחֲלָת. וְהִלֵּל אוֹמֵר,
מִקֵּבִים. וְחֻכָּמִים אוֹמְרִים, לֹא כְדַבְּרֵי זֶה וְלֹא
כְדַבְּרֵי זֶה, אֶלָּא קֵב וּמִחְצָה חֵיבִים בַּחֲלָת.
וּמַשְׁהֲגִדִּילוּ תַּמְדּוֹת אָמְרוּ, חֲמִשָּׁת רִבְעִים
חֵיבִין. רַבִּי יוֹסִי אוֹמֵר, חֲמִשָּׁה פְּטוּרִין.
חֲמִשָּׁה וְעוֹד, חֵיבִין:

In this Mishna, Shammai and Hillel are debating the meaning of the word "עריסותיכם" found in the Torah. Shammai understands that even one Kav of dough is obligated in Challah, while Hillel interprets the Pasuk more leniently to exempt a woman from Challah until there are a full two Kav.

(8) אבות א:טו: "שַׁמַּאי אוֹמֵר, עֲשֵׂה תוֹרָתְךָ
קָבֵעַ. אָמֹר מַעַט וְעֲשֵׂה הֶרְבֵּה, וְהוּא מִקְבֵּל אֶת כָּל
(9) הָאָדָם בְּסֵבֶר פָּנִים יְפוֹת".
ירושלמי קידושין פ"א

(8) אבות א:טו: "שַׁמַּאי אוֹמֵר, עֲשֵׂה תוֹרָתְךָ
קָבֵעַ. אָמֹר מַעַט וְעֲשֵׂה הֶרְבֵּה, וְהוּא מִקְבֵּל אֶת כָּל

Ultimately, the Chochamim ruled like neither and set the amount at one and a half kav.

It is interesting to note that all three arguments between Hillel and Shammai relate to measurements. The previous Mishna dealt with the reckoning of time, this Mishna deals with dry measure, and the next Mishna will deal with liquid measurements. Even measurements are not absolute. They too can be subject to Machlokes.

Another interesting point about these three Mishnayos is that they all discuss Mitzvos associated with women: Niddah, Challah, and Mikvah¹⁰. These Mitzvos are based on instinctual and circadian measurements like the biological clock and the size of a batch of dough, yet they are subject to machlokes.

The debates outlined in Eduyos are not only about facts; they are about how to approach facts and interpret them. Each side is legitimately representative of Mesorah. In each of the three first cases a third opinion comes between the first two. This too, is part of Mesorah.

ג הֵלֵל אוֹמֵר, מָלֵא הֵיֵן מִיָּם שְׁאוּבִין פּוֹסְלִין
אֶת הַמִּקְוָה, (אֵלֵא) שְׁאֵדָם תֵּיב לֹאֵר בְּלִשּׁוֹן
רְבוֹ. וְשַׁמַּי אוֹמֵר, תִּשְׁעָה קָבִין. וְחֲכָמִים
אוֹמְרִים, לֹא כְדִבְרֵי זֶה וְלֹא כְדִבְרֵי זֶה, אֵלֵא

שמותים בעבורם)

(10) שבת ב:ו. וע' בעדיות בחירתא שנושאים
אלו נבחרו בגלל חשיבותם לנשים (כדחוינן

עַד שֶׁבָּאוּ שְׁנֵי גֵרָדִים מִשַּׁעַר הָאֲשָׁפוֹת
 שֶׁבִירְמְשָׁלַם וְהֵעִידוּ מִשּׁוֹם שְׁמַעְיָה וְאַבְטָלְיוֹן.
 שְׁלֶשֶׁת לָגִין מַיִם שְׂאוּבִין פּוֹסְלִין אֶת
 הַמִּקְוָה, וְקִיְמוּ חֲכָמִים אֶת דְּבָרֵיהֶם:

Although Hillel allowed Shammai to precede him in the previous Mishnayos he did not do so here. In this Mishna Hillel is quoting his rebbe. He could not be humble on his teacher's behalf.

Hillel used the exact language of his rebbe in order to preserve the tradition in the most accurate way possible. Although throughout the Mishna he did not quote his rebbe verbatim, he did so here because it had become apparent that the Mesorah was becoming confused. Commentaries debate over whether the verbatim quote was the word מָלֵא or the word הֵיךְ. According to some commentaries, הֵיךְ is significant because it is a word used in the Torah. The Gra writes that as converts Shemaya and Avtalyon could not pronounce the word הֵיךְ. They preceded it with the word מָלֵא to make their meaning clear. Hillel did the same.

If Hillel was so particular to quote his teacher accurately, how could he possibly have been mistaken? How could two weavers from the Dung Gate know the tradition better than he did?

The Eduyos Bechirasa points out that Shemaya and Avtalyon had no disputes at all outside the one dispute about Semicha which they inherited

from their teachers. It is possible that Shemaya and Avtalyon initially disagreed on the question of Mayim She'uvim in the mikvah. Eventually they took a uniform position when the need arose to issue a ruling for the weavers at the Dung Gate. Shammai's primary teacher was Avtalyon and Hillel's primary teacher was Shemaya¹¹. In our Mishna, both Shammai and Hillel transmitted accurately report of what they had heard from their respective rebbes. It was only on the day of Eduyos, when the Beis Medrash threw it's doors open, that the final collusive ruling of Shemaya and Avtalyon became known.

This Mishna underscores that while it may have been confusing to have so many new opinions come to light on the day of Eduyos, it was also necessary to hear what even the lowliest weavers had to say.

Rav Levitas was called the "Ish Yavne" - "The Man of Yavneh". He says "מְאֹד מְאֹד הָיוּ שָׂפֵל רוּחַ" - "Be very, very humble".¹²

In the Hagada, we read that Rav Elazar ben Azariah was never able to prove that the Mitzvah of remembering Yetzais Mitzrayim applied at night. Finally, on the day of Eduyos, Ben Zoma explained the source. In Brachos, Ben Zoma teaches us the bracha of "Baruch Chacham Harazim", praising Hashem and His ability to create uniqueness in every individual¹³.

(13) ברכות נח.

(11) חגיגה ב:ב (מובא לעיל)

(12) אבות ד:ד

Ben Azzai, who was also of that era, says וְאֵל תְּהִי כְּזוֹ לְכָל אָדָם, וְאֵל תְּהִי מִפְּלִיג. "Do not be dismissive of any person or any object, because every person has his hour and every object has its place".¹⁴

ד וְלָמָּה מְזַכְּרִין אֶת דְּבָרֵי שְׁמַאי וְהִלֵּל
לְבִטּוּלָה, לְלַמֵּד לְדוֹרוֹת תְּבָאִים שְׁלֹא יִהְיֶה
אָדָם עוֹמֵד עַל דְּבָרָיו, שֶׁהֵרִי אֲבוֹת הָעוֹלָם
לֹא עָמְדוּ עַל דְּבָרֵיהֶם:

Even Shammai and Hillel were not absolute and unquestioned. Later generations found and acknowledged views that agreed with neither Shammai nor Hillel. It is valuable for us to see the extreme positions that resulted from the approaches of Hillel and Shammai even if we do not ultimately hold like either view. The individual approaches of Hillel and Shammai give us an approach to Torah, Mesorah, and Machlokes for future generations.

As the Tosefta indicates, Eduyos is not about Hillel and Shammai, it is about how the sages argued and how we are to understand, approach, and base our further learning on those arguments.

The reference to Hillel and Shammai as 'Avos Ha'olam' is not accidental. The Eduyos Bechirasa quotes a Zohar in Parshas Pinchas in which Hillel is

(14) אבות ד:ג

compared to Avraham and Shammai is compared to Yitzchak. According to the Megale Amukos even the initial formation of man with words of “Naase Adam” was a formation of based on the approaches of Hillel and Shammai.

Not only are both Hillel and Shammai correct, they both part of creation and part of the DNA of humanity and the Jewish people. Avraham and Yitzchak were very different but not mutually exclusive of each other. Similarly, practical halacha follows Hillel, but Shammai was not wrong.

ה וְלָמָּה מְזַכְּרִין דְּבָרֵי הַיָּחִיד בֵּין הַמֶּרְבִּין
הַזֵּאֵל וְאֵין הִלְכָּה אֵלָּא כְּדִבְרֵי הַמֶּרְבִּין.
שָׂאם יִרְאֶה בֵּית דִּין אֶת דְּבָרֵי הַיָּחִיד וְיִסְמֹךְ
עָלָיו, שָׂאִין בֵּית דִּין יָכוֹל לְבַטֵּל דְּבָרֵי בֵּית
דִּין חֲבֵרוֹ עַד שְׂיִתְיָה גְּדוֹל מִמֶּנּוּ בַּחֲכָמָה
וּבִמְנִין. תִּיהָ גְּדוֹל מִמֶּנּוּ בַּחֲכָמָה אֲבָל לֹא
בִּמְנִין, בִּמְנִין אֲבָל לֹא בַּחֲכָמָה, אֵינּוּ יָכוֹל
לְבַטֵּל דְּבָרָיו, עַד שְׂיִתְיָה גְּדוֹל מִמֶּנּוּ בַּחֲכָמָה
וּבִמְנִין:

These are the ground rules of Mesorah. There will be many opinions but there is a method to how we will rule. No human court is infallible and, at least technically, even we can argue with previous courts provided that we are greater in wisdom and in numbers.

ו אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, אִם בֵּן לָמָּה מְזַבְּרִין
 דְּבָרֵי תִּיחִיד בֵּין הַמָּרְבִּין לְבִטּוּלָה, שְׂאֵם
 יֹאמַר הָאָדָם כִּדְּ אֲנִי מְקַבֵּל, יֹאמַר לוֹ כִּדְבָרֵי
 אִישׁ פְּלוֹנִי שְׂמִיעָתָ:

This rule was particularly relevant on a day when an unprecedented volume of tradition was introduced to the Yeshiva. Even a strong Mesorah might be based on a Daas Yochid. A historically sound position is not necessarily the correct position.

ז בֵּית שְׁמַאי אוֹמְרִים, רִבֵּעַ עֲצֻמוֹת מִן
 הָעֲצָמִים, בֵּין מִשְׁנִים בֵּין מִשְׁלָשָׁה. וּבֵית
 הִלֵּל אוֹמְרִים, רִבֵּעַ עֲצֻמוֹת מִן הַגּוֹיָה, מֵרַב
 תְּבַנֵּין אוֹ מֵרַב תְּמַנֵּין. שְׁמַאי אוֹמַר, אֶפְלוּ
 מֵעַצָּם אֶחָד:

The newly admitted students of Beis Hillel and Beis Shammai presented their version of the teachings of Shammai and Hillel respectively. Later, it emerged that Shammai had changed his position¹⁵. Even so, "משנה לא זוה" The Mishna remained as it was canonized in Mesorah with no regard for the actual opinion of Shammai himself. This is a part of the methodology being presented in Eduyos: the Mesorah takes on a life of its own and is not limited to its initial source. As Hashem told Moshe, the

(15) מלאכת שלמה בשם ספר הכריתות

teachings of later generations would be based on his teachings. He might not recognize or understand those teachings, but without him they would not have come into being¹⁶.

The subject matter of the Mishna is Tum'as Meis. Beis Hillel understood the laws of Tumah as the result of a soul, a body, and the remains of a person who had departed from this world. Beis Shammai looked at the volume of matter. Like a silversmith appraising a piece of silver, the weight and volume is far more important than the nature of the piece. A similar argument can be found at the end of the fourth Perek.

ח בְּרֵשִׁינִי תְרוּמָה, בֵּית שַׁמַּאי אוֹמְרִים,
שׁוֹרִין וְשֹׁפִין בְּטֹהַרָהּ, וּמֵאֲכִילִין בְּטִמְאָתָהּ.
בֵּית הֵלֵל אוֹמְרִים, שׁוֹרִין בְּטֹהַרָהּ, וְשֹׁפִין
וּמֵאֲכִילִין בְּטִמְאָתָהּ. שַׁמַּאי אוֹמֵר, יֵאָכְלוּ
צָרִיד. רַבִּי עֲקִיבָא אוֹמֵר, כֹּל מַעֲשִׂיהֶם
בְּטִמְאָתָהּ:

Karshinim are not obligated in Teruma. In our Mishna, they have been voluntarily sanctified and must be dealt with appropriately until they are once again given the status of animal fodder. The tannaim argued about exactly how these Karshinim should be viewed and how their use was perceived by onlookers.

The Tanna D'vei Eliyahu records the story of a man whose house burned down. He had fed Karshinim of Terumah to his cattle because he confused the general laws of Terumah with the laws of Karshinim¹⁷. The laws of Karshinim are not a simple issue.

It is unclear from this Mishna whether Shammai himself argued with Beis Shammai. It is clear that Rabi Akiva argues with both Beis Hillel and Beis Shammai. Although the halacha follows Beis Hillel, the Mishna is teaching us that it was possible for Rabi Akiva to hold his own view.¹⁸

ט הפורט סלע ממעות מעשה שני, בית
שמאי אומרים בכל הסלע מעות, ובית הלל
אומרים בשקל כסף ובשקל מעות. (רבי
מאיר אומר) אין מחללין כסף ופרות על
הכסף. וחכמים מתירין:

י הפורט סלע של מעשר שני בירושלים.
בית שמאי אומרים בכל הסלע מעות, ובית
הלל אומרים בשקל כסף ובשקל מעות.
הדנים לפני חכמים אומרים, בשלשה
דינרים כסף ובדינר מעות. רבי עקיבא
אומר, בשלשה דינרים כסף וברביעית

(17) תנא דבי אליהו פ"ג

(18) ראב"ד, סוף פ"א

(כֶּסֶף בְּרִיעִית) מְעוֹת. וְרַבִּי טַרְפוֹן אוֹמֵר,
 אֲרֻבָּעָה אֶסְפְּרִי כֶסֶף. שְׁמַאי אוֹמֵר, יִנְיָחָנָה
 בְּחִנּוֹת וַיֵּאכֹל כְּנַגְדָּהּ:

In this Mishna the Yoshvim Lifnei Chachamim have a say as well. These 'Yoshvim' were Ben Azzai, Ben Zoma and some others who were not members of the Sanhedrin and did not have the official title of 'Zakein'. They were important in inspiring debate and asking questions. In this case the Yoshvim Lifnei Chachomim gave their own ruling.

יֵא כֶסֶא שֶׁל כֶּלֶה שֶׁנִּטְלוּ חֲפוּיָיו, בֵּית שְׁמַאי
 מְטַמְּאִין, וּבֵית הִלֵּל מְטַהְרִין. שְׁמַאי אוֹמֵר,
 אֵף מִלְבָּן שֶׁל כֶּסֶא, טָמֵא. כֶּסֶא שֶׁקִּבְעוּ
 בְּעֶרְבָה, בֵּית שְׁמַאי מְטַמְּאִין, וּבֵית הִלֵּל
 מְטַהְרִין. שְׁמַאי אוֹמֵר, אֵף הָעֵשׂוֹי בָּהּ:

The subject of this Mishna is an ornate ivory and ebony chair that was made for brides. The chair did not become a vessel susceptible to impurity until it was completed with all of it's embellishments. If the chair was not fit for a bride, it was not complete. Beis Shammai understood that once the chair was declared a vessel, it remained a vessel as long as it was still essentially recognizable. Even if the arms or back were to be removed the chair would remain a keli. Beis Hillel disagreed: If the chair was not fulfilling it's role in totality, it was not a vessel at all. The Brisker Rebbetzin is

reported to have said “ a dirty tie is not a tie”. In the same way, a bridal chair that is not royal is not a bridal chair. It may be a chair in essence, but it is not a chair in form.

In this Mishna Hillel is stricter than Shammai in the definition of a Keli but more lenient as it applies to practical Halacha. The stringent statement of Beis Shammai is followed by a statement of Shammai himself. Shammai's own words are consistent with the tradition of Beis Shammai but to an extra degree.

The second part of the Mishna reflects the first part. According to Beis Hillel, a bridal chair in a kneading trough is not a bridal chair. According to Shammai it is still in essence a bridal chair. Shammai himself holds that even if the chair was originally formed and designed to fit inside of the kneading trough, it is still a chair.

According to Platonic philosophy everything in this world has an essence. Aristotle disagreed, arguing that everything in this world is at heart one and of one essence. While Hillel and Shammai are not arguing the arguments of Plato and Aristotle, it can be suggested that they are debating the proper way to look at an item: Do we look at a chair as something which possesses its own unique essence regardless of form, or do we disregard essence and concentrate on the current form of the chair?

יב אלו דברים שחזרו בית הלל להורות
 בדברי בית שמאי. האשה שבאה ממדינת
 תים ואמרה מת בעלי תנשא. מת בעלי
 תתיבם. ובית הלל אומרים, לא שמענו
 אלא בבאה מן הקציר בלבד. אמרו להם
 בית שמאי, אחת הבאה מן הקציר ואחת
 הבאה מן הזיתים ואחת הבאה ממדינת
 תים, לא דברו בקציר אלא בהוות. חזרו
 בית הלל להורות בבית שמאי. בית שמאי
 אומרים, תנשא ותטול כתבתה. ובית הלל
 אומרים, תנשא ולא תטול כתבתה. אמרו
 להם בית שמאי, התרתם את הערוה
 החמורה, לא תתירו את הממון הקל. אמרו
 להם בית הלל, מצינו שאין האחים נכנסין
 לנחלה על פיה. אמרו להם בית שמאי,
 והלא מספר כתבתה נלמוד, שהוא כותב
 לה, שאם תנשאי לאחר תטלי מה שכתוב
 לך. חזרו בית הלל להורות בדברי בית
 שמאי:

The Rambam writes in his introduction to Mishna that the purpose of quoting the initial opinions of Beis Hillel, even if they were later retracted, is to teach us that we need to be willing to listen to the opinions of others and to change our own opinions. Even if we are able to defend our position with proofs, we need to be willing to recognize the truth. The Tiferes Yisrael points out that Beis Hillel had no need to defend their position or back away from it. They were in the majority and the Halacha was always decided according to Beis Hillel. Even so, Beis Hillel deferred voluntarily to Beis Shammai.

In this particular Mishna, Beis Hillel was more stringent than Beis Shammai. A story had occurred in which a husband went out to harvest his wheat and his wife reported that he had died of a snakebite or of sunstroke. Investigations were made, and the woman's story was confirmed. As a result of this incident, the sages ruled that a woman would be believed in similar testimony.

Beis Hillel understood that the case was specific to the wheat harvest. Snakes and sunstroke were likely and the close proximity of the field made the testimony verifiable.

Beis Shammai held that the ruling was not specific. If a wife is believed in one instance - she should be believed anywhere. Death in any form is possible. We also take into account that she would be taking a personal risk by lying because her husband might return and prove that her testimony is false.

In the Beraisa, Beis Shammai attacks Beis Hillel's position by pointing out that there is no "Harvest Season". There is always some harvest taking place and the chachamim could not possibly have limited the believability of the wife to one particular time of year.¹⁹

In the end Beis Hillel agreed with Beis Shammai that the intention of the Chachamim was to allow a wife to testify about the death of her husband. It is possible that Beis Shammai and Beis Hillel still disagreed on the basic question: According to Beis Shammai we accept the wife's testimony; according to Beis Hillel the wife is believed based on the merits of this particular case.

The second part of the Mishna is an extension of the first part. After establishing that the woman is believed, Beis Shammai assumed that she would also be able to collect her Kesuva. Beis Hillel disagreed: We believe a wife to save her from being an aguna and allow her to remarry; we do not necessarily believe her to take money away from somebody else. Of course, if the wife performs Yibum, she would transfer the assets of her former husband to her new husband - the Torah says so clearly. The question here is about a woman who did not perform Yibum.

To end the argument, Beis Shammai quoted a clause in the Kesuva itself. "When the woman marries another man - she will receive her Kesuva". The Beraisa explains that Beis Shammai knew that this was not the simple

(19) יבמות דף קטו

meaning of the Kesuva contract. Beis Shammai used “Medrash Kesuva” to learn the Kesuva as if he were learning a verse in the Torah and convince Beis Hillel. Beis Hillel acquiesced because of Beis Shammai’s proof from the Kesuva but did not agree with Beis Shammai’s reasoning.

The Beraisa tells us that even a father and son can become enemies while studying Torah together but in the end there will be love. Even though Beis Shammai and Beis Hillel had completely different approaches they were capable of acquiescing to and agreeing with each other.

The Gemara in Eiruvין records that Beis Shammai and Beis Hillel argued for three years. Each held that the halacha should follow their school of thought. Finally, a Bas Kol proclaimed that both the words Beis Hillel and the words of Beis Shammai were the words of Hashem. However, the Halacha follows Beis Hillel. We do not follow Beis Hillel because they were more right, we follow them because they were willing to put Beis Shammai’s words before their own. Beis Hillel understood that the truth taught by Beis Shammai was worthy of respect.²⁰

יג מי שִׁחָצִי עֶבֶד וְחָצִי בֶן חוֹרִין, עוֹבֵד אֶת
רבו יום אֶחָד וְאֶת עֲצָמוֹ יום אֶחָד, דְּבָרֵי בֵּית
הֵלֵל. אָמְרוּ לָהֶם בֵּית שַׁמַּאי, תִּקְנֶתֶם אֶת
רבו, וְאֶת עֲצָמוֹ לֹא תִקְנֶתֶם. לֵשָׁא שְׂפָחָה,
אֵינּוּ יָכוּל. בֵּת חוֹרִין, אֵינּוּ יָכוּל. לְבָטֵל, וְהֵלֵל

(20) ערובין דף יג

לא נִבְרָא הָעוֹלָם אֶלָּא לְפָרִיָּה וְרִבְיָה,
 שְׁנַאֲמַר (ישעיה מה) לא תהו בְּרֵאָה,
 לְשֶׁבֶת יִצְרָה. אֶלָּא, מִפְּנֵי תְקוּן הָעוֹלָם,
 כּוֹפִין אֶת רַבּוֹ וְעוֹשֶׂה אוֹתוֹ בֶּן חוֹרִין וְכוּתֵּב
 שְׁטָר עַל חֲצִי דָמָיו. הֵזְרוּ בֵּית הַלֵּל לְחִוּרוֹת
 בְּבֵית שְׁמַאי:

The purchase of Canaanite slave by a Jew is a partial conversion. The Canaanite slave is obligated in some Mitzvos but exempt from others. He is allowed to marry a Canaanite slave-woman but not allowed to marry a full-fledged Jew. If and when the Canaanite slave is freed, he becomes a complete Jew and is obligated in all of the Mitzvos and allowed to marry a Jewish woman. He is no longer allowed to marry a Canaanite slave-woman.

If a Canaanite slave was owned by two masters and granted his freedom by one of them, he becomes a “Chatzi Eved - Chatzi Ben Chorin” - half-slave, half-Jew. He cannot be completely free because he is still beholden to his first master; he cannot live as a Canaanite, because he is now a full-fledged Jew.

Beis Hillel held that the half-slave and his (remaining) half-owner should make a business arrangement. They should alternate days with one day belonging to the half-master and one day belonging to the half-slave. This solves the slave’s practical dilemma and does not solve the essential

problem of his status. He is not a slave on Monday and a free man on Tuesday, he is half-slave/half-free every moment of his life.

Beis Shammai is concerned about this point: “You have helped the master”, he says, “but you have not helped the slave himself”. The man has no status. Beis Shammai points to the Mitzva of Pru U’revu (bearing children): He can’t marry a Canaanite slave because half of him is a full Jew; He can’t marry a Jew because half of him is a Canaanite slave. (Tosfos points out that he can’t even marry a fellow half-slave/half-Jew because his status is undefined. A product of two breeds which may not be paired is allowed to marry another product of the two breeds because they are a brand new hybrid animal. Our half-slave does not possess a hybrid status, he possesses two contradictory statuses.)

Why are we so concerned about the the marriage of this one individual? Beis Shammai quotes the verse in Yeshaya that “Hashem did not create the world for emptiness, but rather to be populated”. For purposes of “Tikkun Olam”, it is important that we allow this man to get married by forcing his remaining master to free him. (The slave is required to eventually pay his master for his formerly indentured half).

The word “Tohu” is only used twice to describe the desolation of the entire world. The first time is at the very beginning of creation when nothing had been created. The world was Tohu Va’vohu and needed to be populated. Many generations later, Yeshaya Hanavi and later Beis Shammai used the same concept to explain why we cannot allow even one person to remain

unable to bear children. Despite thousands of years of world population, we are still concerned about the ability of every person to procreate. We are still moving away from the Tohu before creation and toward the ultimate perfection of the world.

This Mishna is consistent with the idea that Shammai's Torah is the Torah of the world to come. In a perfect world this man should not be without a status. Beis Hillel, on the other hand, does not justify forcing the owner to free his slave because of the ultimate Tikkun of the world. Instead he focuses on the Halacha and the practical ramifications of the 'here and now'.

יד כְּלִי חֶרֶם מֵצִיל עַל הַכֹּל, כְּדַבְּרֵי בֵּית
הֵלֵל. וּבֵית שַׁמַּאי אוֹמְרִים, אֵינּוּ מֵצִיל אֶלָּא
עַל הָאֲבָלִין וְעַל הַמִּשְׁקִין וְעַל כְּלֵי חֶרֶם.
אָמְרוּ לָהֶם בֵּית הֵלֵל, מִפְּנֵי מָה. אָמְרוּ לָהֶם
בֵּית שַׁמַּאי, מִפְּנֵי שֶׁהוּא טָמֵא עַל גַּב עִם
הָאֶרֶץ, וְאֵין כְּלִי טָמֵא חוּצָין. אָמְרוּ לָהֶם
בֵּית הֵלֵל, וְהֵלֵא טַהֲרָתָם אֲכָלִים וּמִשְׁקִין
שֶׁבִּתְּוֹכוֹ. אָמְרוּ לָהֶם בֵּית שַׁמַּאי, כְּשֶׁטַהֲרָנוּ
אֲכָלִים וּמִשְׁקִים שֶׁבִּתְּוֹכוֹ, לְעֶצְמוֹ טַהֲרָנוּ.
אֲבָל כְּשֶׁטַהֲרָתָ אֶת הַכְּלִי, טַהֲרָתָ לָךְ וְלוֹ.
חֲזְרוּ בֵּית הֵלֵל לַחֲזָרוֹת כְּדַבְּרֵי בֵּית שַׁמַּאי:

In this Mishna, Beis Hillel challenges Beis Shammai for the first time. Although the Halacha would follow Beis Hillel in any event, Beis Hillel did not understand Beis Shammai at all. In the end, Beis Shammai agrees with Beis Hillel's ruling but disagrees as to whether or not it is a good idea to tell an Am Ha'aretz that his utensils are impure. Beis Hillel maintains that there is no point in telling him; Beis Shammai agrees with Beis Hillel regarding consumables but disagrees regarding vessels which the Am Ha'aretz might lend out to a Chaver who is careful about issues of impurity.

Reb Yehoshua²¹ told Beis Shammai that they should be "ashamed". How could they rule that the food is pure but the vessel that holds it is not?! A follower of Beis Shammai heard Reb Yehoshua's comment and explained Beis Shammai's position. Reb Yehoshua was so convinced by the explanation that he regretted his derogatory comment about Beis Shammai. He went to Shammai's grave and asked for forgiveness. Ultimately, Beis Hillel conceded to Beis Shammai and the halacha in this case follows Beis Shammai. Reb Yehoshua commented after being convinced of Beis Shammai's logic in this case, he would probably not be able to refute Beis Shammai in any argument. Once again we see that although the Halacha usually follows Beis Hillel, Shammai was not wrong.

(It is interesting to note that Reb Yehoshua himself was the subject of a similar action when Rabban Gamliel forced him to stand for the entire shiur as a result of his unaccepted opinion of Tefillas Arvis Reshus. In that case the entire Yeshiva protested and asked Rabban Gamliel to step down. It

(21) חגיגה כב

was Reb Yehoshua who ultimately helped make peace and brought Rabban Gamiel back to the position of Rosh Yeshiva.)

By describing this argument between Hillel and Shammai, the Mishna concludes the Perek with the important lesson that Machlokes is not about right and wrong, nor is it a frightening departure from Mesorah. Machlokes is the phenomenon of several different views which are all acceptable and faithful to the Torah.

פרק ב

א רבי חנינא סגן הכהנים העיד ארבעה
דברים. מימיהם של כהנים לא נמנעו
מלשרוף את הבשר שנטמא בולד הטמאה
עם הבשר שנטמא באב הטמאה אף על
פי שמוסיפין טמאה על טמאתו. הוסיף רבי
עקיבא, מימיהם של כהנים לא נמנעו
מלהדליק את השמן שנפסל בטבול יום
בגר שנטמא בטמא מת אף על פי
שמוסיפין טמאה על טמאתו:

This Mishna records the first “Eidus” in the Masechta of Eduyos. Rabi Chanina Sgan Hakohanim is reporting on the practices that he witnessed in the Beis Hamikdash. The Eduyos Bechirasa observes that it is very likely that Rav Chanina was no longer alive on the day of Eduyos and that the Mishna is quoting his previous Eidus.

Rav Chanina is called the “Sgan Hakohanim” because he worked as an assistant to several consecutive Kohanim Gedolim. There was a period of time during the second Beis Hamikdash when corrupt Kohanim Gedolim were appointed by corrupt monarchs. The corrupt Kohanim Gedolim would not live through their visit to the Kodesh HaKodashim on Yom Kippur and were frequently replaced. Although Rav Chanina should have been the first choice to replace an outgoing Kohein Gadol, it appears that he was

repeatedly passed over by those in charge. Despite this reality, Rav Chanina taught in Avos that we should always pray for the welfare of the monarchy because, ultimately, they are the ones who stop people from eating each other alive. Besides for the three Halachos mentioned here, Rav Chanina has a fourth, and similar, Eidus in Zevachim where he speaks of his father kicking disqualified sacrifices off of the Mizbaiach.

ב אָמַר רַבִּי חַנִּינָא סֵגֵן הַכֹּהֲנִים, מִיָּמַי לֹא
 רָאִיתִי עוֹר יוֹצֵא לְבֵית הַשְּׂרָפָה. אָמַר רַבִּי
 עֲקִיבָא, מִדְּבָרָיו לְמַדְנֹה, שֶׁהַמִּפְשִׁיט אֶת
 הַכֶּבֶד וְנִמְצָא טִרְפָּה, שִׂיאוֹתָיו הַכֹּהֲנִים
 בְּעוֹרוֹ. וְחֻכָּמִים אוֹמְרִים, לֹא רָאִינוּ אִינוּ
 רָאִיתָ, אֶלָּא יוֹצֵא לְבֵית הַשְּׂרָפָה:

Here we have an example of an Eidus of something that did not happen, rather than an Eidus that something did occur. The Chachamim did not accept this inferred Eidus.

ג אַף הוּא הָעִיד עַל כָּפָר שֶׁתִּיָּה בְּצַד
 יְרוּשָׁלַיִם, וְתִיָּה בּוֹ זִקֵּן אֶחָד וְתִיָּה מְלֹוָה לְכָל
 בְּנֵי הַכָּפָר וְכוֹתֵב בְּכֶתֶב יָדוֹ וְאַחֲרֵים
 חוֹתְמִים, וְבֹא מַעֲשֶׂה לְפָנֵי הַכֹּהֲנִים וְהִתִּירוֹ.
 לְפִי דְרָבָךְ אֵתָּה לָמַד, שֶׁהָאִשָּׁה כּוֹתֶבֶת

את גמלה וְהָאִישׁ כּוֹתֵב אֶת שׁוֹכְרוֹ, שְׂאִין
 קוֹיִם הֵגַט אֶלָּא בְּחוֹתְמוֹי, וְעַל מַחַט
 שְׁנִמְצָאת בְּבֶשֶׁר, שְׁתַּסְכִּין וְהִידִים מְהוֹרוֹת
 וְהַבֶּשֶׁר טָמֵא. וְאִם נִמְצָאת בְּפָרֶשׁ, הַכֹּל
 מְהוֹר:

In this case we find a classic Eidus: By reporting on the actions of one man in one small village we are able to infer Halachos as they apply to many different topics.

ד' שְׁלֹשָׁה דְּבָרִים אָמַר רַבִּי יִשְׁמָעֵאל לְפָנָי
 חֲכָמִים בְּבֶרֶם בִּיבְנָה. עַל בִּיצָה טְרוּפָה
 שֶׁהִיא נְתוּנָה עַל גְּבִי יָרֵק שֶׁל תְּרוּמָה,
 שֶׁהִיא חֲבוּר. וְאִם הִיתָה כְּמִין כּוֹבֵד, אֵינָה
 חֲבוּר. וְעַל שִׁבְלֵת שֶׁבִּקְצִיר וְרֹאשָׁה מוֹגִיעַ
 לְקָמָה, אִם נִקְצְרָה עִם הַקָּמָה, הֲרִי הִיא
 שֶׁל בַּעַל הַבַּיִת, וְאִם לֹא, הֲרִי הִיא שֶׁל
 עֲנָוִים. וְעַל גִּנְהָ קִטְנָה שֶׁהִיא מְקַפֶּת עֲרִיס,
 אִם יֵשׁ בָּהּ כְּמֵלֶא בּוֹצֵר וְסֵלֹ מִכָּאן וּמֵלֶא
 בּוֹצֵר וְסֵלֹ מִכָּאן, תִּזְרַע. וְאִם לֹא, לֹא
 תִזְרַע:

Although all of Eduyos was recorded in Kerem B'Yavneh, the Mishna mentions Kerem B'Yavneh here because the previous Mishna was a quote from Rav Chanina Sgan Hakohanim who was not present at Yavneh. With this Mishna we return to Eduyos that were actually shared at Yavneh.²²

ה שלשה דברים אמרו לפני רבי ישמעאל,
 ולא אמר בהם לא אסור ולא היתר, ופרשן
 רבי יהושע בן מתיא. המפס מרסא
 בשבת, אם לעשות לה פה, תיב, ואם
 להוציא ממנה לחה, פטור. ועל הצד נחש
 בשבת, אם מתעסק שלא ישכנו, פטור.
 ואם לרפואה, תיב. ועל לפסין אירוניות,
 שהם טהורות באהל תמת וטמאות במשא
 תיב. רבי אלעזר בן צדוק אומר, אף
 במשא תיב, טהורות, מפני שלא נגמרה
 מלאכתן:

Reb Yishmael did not rule on the three cases in our Mishna because they only applied to specific cases. Like the thirteen principles that Reb Yishmael codified, Reb Yishmael held that Halachos should be clear and applicable in all cases. Reb Yehoshua ben Masya chose to transmit the specific Halachos but was very careful to explain the details behind each

(22) ר"ש שיריל"ן

ruling²³. This approach of Reb Yishmael may be a part of his characteristic of “Chanus Meyuzenes” or “a fully stocked store”. The teachings of Reb Yishmael were available and ready to use ‘off the shelf’.²⁴

In each of the three cases in the Mishna, the issue is the intent behind the action. Identical actions of popping a blister or trapping a snake can be either permitted or forbidden, depending on intent. Reb Yishmael was hesitant to publicize a ruling that was so dependent on intent.

ו שלשה דברים אמר רבי ישמעאל ולא
הודה לו רבי עקיבא. השום ותבסר
ותמלילות שרסקן מבעוד יום, שרבי
ישמעאל אומר, יגמור משתחשד, ורבי
עקיבא אומר, לא יגמור:

ו שלשה דברים אמרו לפני רבי עקיבא,
שנים משום רבי אליעזר ואחד משום רבי
יהושע. שנים משום רבי אליעזר, יוצאת
אשה בעיר של זהב, ומפריחי יונים פסולים
לעדות. ואחד משום רבי יהושע, הערין
בפי חלדה ומהלקת על גבי כפרות של
תרומה, ספק נגע ספק לא נגע, ספקו
טהור:

(24) גימין ס"ז ורש"י שם.

(23) תפארת ישראל

These laws were presented to Rabi Akiva but not ruled upon by Rabi Akiva²⁵. Each one of the laws seems to be an analysis of the nature of the protagonist. In the case of the golden tiara the question was whether it is below the dignity of a dignified woman to remove her hairpiece in public. In the case of the gambler the question was whether it is below a gambler's dignity to lie in testimony. In the final case, the question is about a weasel which has no inclination one way or another. Here the question is one of true doubt²⁶. Perhaps it can be said that Rabi Akiva was hesitant to rule on the nature of particular individuals. Rabi Akiva was willing to accept converts despite their appearances and he taught that "V'ahavta L'reacha Kamocha" was the main precept of the Torah. Rabi Akiva himself was a beneficiary of the benefit of doubt given him by the aristocratic Rochel while he was still a simple shepherd.

The question of the tiara is noteworthy. According to the Beraisa, Rabi Akiva's wife was the only woman in Yavneh to wear such an adornment. Reb Yishmael's wife requested a similar piece of jewelry and was told that her accomplishments did not compare to those of Rabi Akiva's wife.²⁷ This may give us some insight into why this question was asked of Rabi Akiva and also as to why he did not respond.

ח שְׁלֵשָׁה דְּבָרִים אָמַר רַבִּי עֲקִיבָא, עַל
שְׁנַיִם הֻדּוּ לוֹ וְעַל אֶחָד לֹא הֻדּוּ לוֹ. עַל

הן כל באי עולם: נודרין ומניחין ואינן יודעין למי
הן מניחין.
(27) ירושלמי שבת פ"ו

(25) תוספתא עדויות פ"א
(26) ירושלמי שבת פ"ד: "מה החולדה הזאת
גוררת ומנחת ואינה יודעת למי היא מנחת, כך

סִנְדֵּל שֶׁל סִידִּים, שֶׁהוּא טָמֵא מִדֶּרֶס. וְעַל
 שְׂרֵי תִנּוּר אֶרְבָּעָה. שֶׁהֵיוּ אוֹמְרִים שְׁלֵשָׁה.
 וְהוֹדוּ לוֹ. וְעַל אֶחָד לֹא הוֹדוּ לוֹ, עַל כֶּסֶּא
 שֶׁנִּטְּלוּ שָׁנִים מִחֻפּוּיָּיו זֶה בְּצֵד זֶה, שֶׁרָבִי
 עֲקִיבָא מְטַמֵּא וְחֻכְמִים מְטַהְרִין:

ט הוּא תָּיִת אוֹמֵר, הָאֵב זֹכֶה לְבֶן, בְּנוֹי,
 וּבְכֹתָ, וּבְעֶשֶׂר, וּבְחֻכְמָה, וּבְשָׁנִים, וּבְמִסְפָּר
 תְּדוּרוֹת לְפָנָיו וְהוּא תִקְוָה, שֶׁנֶּאֱמַר (ישעיה
 מא) קִרָּא תְּדוּרוֹת מֵרֹאשׁ, אִם עַל פִּי
 שֶׁנֶּאֱמַר (בראשית טו) וְעַבְדּוֹם וְעַנּוּ אֹתָם
 אֶרְבַּע מֵאוֹת שָׁנָה, וְנֶאֱמַר (שם) וְדוֹר רְבִיעִי
 יָשׁוּבוּ הֵנָּה:

In this Mishna, Rabi Akiva tells us of the assets that a son receives from his father. Rabi Akiva himself was passed over for the position of leadership in Yavneh because he did not have distinguished ancestry. Elsewhere, Rabi Akiva taught the importance of what a son can do for his father. The Beraisa tells of a dead man, whom Rabi Akiva came across and took pity on. Rabi Akiva found the man's son and taught him Torah so that he would be able to give merit to his father and remove him from Gehennom.²⁸

י אף הוא הָיָה אוֹמֵר הַמִּשָּׁה דְּבָרִים שֶׁל
 שָׁנִים עָשָׂר חֹדֶשׁ. מִשְׁפָּט דֹּזֵר הַמַּבּוּל, שָׁנִים
 עָשָׂר חֹדֶשׁ. מִשְׁפָּט אֵיזֶבֶת, שָׁנִים עָשָׂר חֹדֶשׁ.
 מִשְׁפָּט הַמִּצְרִיִּים, שָׁנִים עָשָׂר חֹדֶשׁ. מִשְׁפָּט
 גּוֹג וּמָגוֹג לְעֵתִיד לָבוֹא, שָׁנִים עָשָׂר חֹדֶשׁ.
 מִשְׁפָּט רְשָׁעִים בְּגֵיהֶנֶם, שָׁנִים עָשָׂר חֹדֶשׁ.
 שְׁנֵאֲמַר (ישעיה סו) וְהָיָה מִדֵּי חֹדֶשׁ בְּחֹדֶשׁוֹ.
 רַבִּי יוֹחָנָן בֶּן גּוּרִי אוֹמֵר, מִן הַפֶּסַח וְעַד
 הָעֲצֵרֶת, שְׁנֵאֲמַר וּמִדֵּי שַׁבָּת בְּשַׁבָּתוֹ:

Every point in the year has unique significance. Each year we cycle through these points and mark the times of joy, sorrow, mercy, and judgement. The war of Gog and Magog, the fate of an evil person in Gehennom, the destruction of the Mabul, and the suffering of the Egyptians and of Iyov all need (or needed) to touch upon every single point in the year.

פרק ג

א כל המטמאין באהל שנהלקו והכניסו לתוך תבית, רבי דוסא בן הרבינס מטהר וחקמים מטמאין. ביצד, הנוגע בכשני חצאי זיתים מן הנבלה או נושאן, ובמת, הנוגע בכחצי זית (ומאחיל על כחצי זית או נוגע בכחצי זית) וכחצי זית מאחיל עליו, ומאחיל על כשני חצאי זיתים, ומאחיל על כחצי זית וכחצי זית מאחיל עליו, רבי דוסא בן הרבינס מטהר וחקמים מטמאין. אבל הנוגע בכחצי זית ודבר אחר מאחיל עליו ועל כחצי זית (או מאחיל על כחצי זית ודבר אחר מאחיל עליו ועל כחצי זית), טהור. אמר רבי מאיר, אף בזה רבי דוסא מטהר וחקמים מטמאין. הכל טמא, חוץ מן המגע עם המשא והמשא עם האהל. זה הכלל, כל שהוא משם אחד, טמא. משני שמות, טהור:

Reb Dosa ben Hirkanus is not generally cited in the Mishna. Even when he is cited the Halacha does not follow him. In keeping with the theme of Eduyos, this Perek begins by recording the minority view of Reb Dosa.²⁹

ב אכל פרווד, אינו מצטרף, דברי רבי דוסא
 בן הרבינס. וחקמים אומרים, מצטרף.
 מחללין מעשר שני על אסימון, דברי רבי
 דוסא. וחקמים אומרים, אין מחללין.
 מטבילין ידים לחטאת, דברי רבי דוסא.
 וחקמים אומרים, אם נטמא ידיו, נטמא
 גופו:

The hands often represent the purity or impurity of the entire body. At night our entire body experiences 1/60 of death and becomes impure. This impurity is removed by simply washing our hands in the morning.

ג מעי אבטיח וקניבת ירק של תרומה, רבי
 דוסא מתיר לזרים, וחקמים אוסרין. חמש
 רחלות גזוזות מנה מנה ופרס, חייבות
 בראשית הגז, דברי רבי דוסא. וחקמים
 אומרים, חמש רחלות כל שהן:

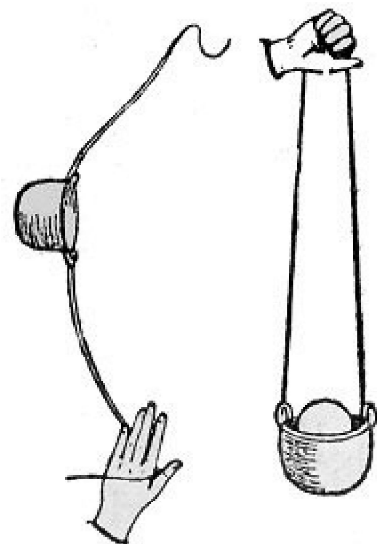
נינהו תני להו הכא כי היכי דלא אתו תנאי
 למנשיינהו ומילי דר' דוסא קיימי נינהו ומשום
 דלא לינשיינהו תני להנ."

(29) ר"ש סיריליו (מובא במלאכת שלמה ריש
 פ"ב): "ואפסיק בפ' כל המטמאין במילתיה דר'
 דוסא דדמו נמי לקולי ב"ש דאורחיהו דב"ש
 לאחמורי ומשום דמילי דמקילי הפך שיטתם קיימי

ד כל תְּחוּצָלוֹת טִמְאוֹת טִמְאָה מֵת, דְּבָרֵי
 רַבִּי דּוֹסָא. וְחֲכָמִים אוֹמְרִים, מִדֶּרֶם. כָּל
 תְּקָלִיעוֹת טְהוֹרוֹת, חוּץ מִשָּׁל גִּלְגִּילוֹן, דְּבָרֵי
 רַבִּי דּוֹסָא. וְחֲכָמִים אוֹמְרִים, כָּלֶם טִמְאוֹת,
 חוּץ מִשָּׁל צִמְרִים:

ה תְּקָלַע שְׁבִית קְבוּל שְׁלֵה אָרוֹג, טִמְאָה.
 וְשָׁל עוֹר, רַבִּי דּוֹסָא בֶּן הֶרְכֵּינָס מִטְהַר
 וְחֲכָמִים מְטַמְּאִין. נֶפֶסֶק בֵּית אֶצְבַּע שְׁלֵה,
 טְהוֹרָה. בֵּית תְּפָקִיעַ שְׁלֵה, טִמְאָה:

The instrument discussed in this is a sling (קלע). A sling is a projectile weapon typically used to throw a stone. It has a small cradle or pouch (בית קיבול) in the middle of two lengths of cord. The stone is placed in the pouch, and both cords are held in the hand. As the sling is swung, the pouch is pulled away with a flick of the wrist at the precise moment. The projectile flies on a tangent to the circle made by the pouch's rotation.

The pouch at the center of the sling is constructed by making a wide braid from the

same material as the cords (ארוג) or by inserting a piece of a different material such as leather (עור). The cradle folds around the projectile.

At the end of one cord, a finger-loop is formed (בית אצבע). This cord is called the retention cord. At the end of the other cord it is common practice to form a knot. This cord is called the release cord. The release cord is held between the finger and the thumb to be released at just the right moment. The release cord may have a complex braid (בית הפקיע) to add bulk to the end. This makes the knot easier to hold and the extra weight allows the loose end of a discharged sling to be recovered with a flick of the wrist.³⁰

ו הַשְּׁבוּיָה אוֹכֶלֶת בְּתְרוּמָה, דְּבָרֵי רַבִּי
דוֹסָא. וְהַכֶּמֶים אוֹמְרִים, יֵשׁ שְׁבוּיָה אוֹכֶלֶת
וְיֵשׁ שְׁבוּיָה שְׂאִינָה אוֹכֶלֶת. בִּיצֵד, הָאִשָּׁה
שְׂאֵמְרָה נִשְׁבִּיתִי וּמְהוּרָה אָנִי, אוֹכֶלֶת,
(שְׂתֵּפֶה שְׂאֵסֵר הוּא הֶפֶה שְׂתֵּתִיר) וְאִם יֵשׁ
עֲדִים שְׁנֵשְׁבִית, וְהִיא אוֹמֶרֶת מְהוּרָה אָנִי,
אֵינָה אוֹכֶלֶת:

The Gemara in Kesuvos tells the story of the two daughters of Shmuel who were kidnapped. Before their kidnapping became common knowledge they persuaded their kidnappers to allow them to appear before a Beis Din. By testifying to their status before any independent witnesses arrived they had

(30) ויקיפדיה

the ability to testify that they had remained pure. Based on the concepts in this Mishna they were believed.³¹

ז אַרְבָּעָה סְפָקוֹת רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ מְטַמֵּא,
וְחֻכָּמִים מְטַהֲרִין. בִּיצַד, הַטָּמֵא עוֹמֵד
וְהַטָּהוֹר עוֹבֵר, הַטָּהוֹר עוֹמֵד וְהַטָּמֵא עוֹבֵר,
טָמְאָה בְּרֵשׁוֹת הַיְּחִיד וְטָהֲרָה בְּרֵשׁוֹת
הָרַבִּים, טָהֲרָה בְּרֵשׁוֹת הַיְּחִיד וְטָמְאָה
בְּרֵשׁוֹת הָרַבִּים, סָפֵק נִגַּע סָפֵק לֹא נִגַּע,
סָפֵק הָאֵחָיִל סָפֵק לֹא הָאֵחָיִל, סָפֵק הִסִּיט
סָפֵק לֹא הִסִּיט, רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ מְטַמֵּא, וְחֻכָּמִים
מְטַהֲרִין:

The Chachamim ruled that in cases of doubt we assume purity. This is based on the verses regarding the Sotah. A Sotah is only assumed to be impure because she was discovered in a private domain in the presence of a knowledgeable human being.

ח שְׁלֹשָׁה דְּבָרִים רַבִּי צְדוֹק מְטַמֵּא, וְחֻכָּמִים
מְטַהֲרִין. מִסְמֵר הַשְּׁלֹחָנִי, וְאֶרֶז שֶׁל
גְּרוֹסוֹת, וּמִסְמֵר שֶׁל אֶבֶן שְׁעוֹת, רַבִּי צְדוֹק
מְטַמֵּא וְחֻכָּמִים מְטַהֲרִין:

(31) כתובות כג.

Rav Tzadok was the source of the Mishna in Avos that a person may not use the Torah as a spade with which to dig³². He was referring to people who earn a livelihood with the Torah. One might argue that the abstract connection between the Torah and the money earned is much less demeaning than actually 'using the Torah as a spade with which to dig'. In this Mishna, Rav Tzadok asserts once again that even an object which is used only indirectly, like the nail of a sundial, is a functioning vessel and susceptible to impurity. The Chachomim argue that indirect use of a vessel does not render it a vessel.

ט אַרבעה דברים רבן גמליאל מטמא,
 וחכמים מטהרין. כסוי טני של מתכות של
 בעלי בתים, ותלוי המגרדות, וגלמי כלי
 מתכות, ומבילא שנהלקה לשנים. ומודים
 חכמים לרבן גמליאל, במבילא שנהלקה
 לשנים, אחד גדול ואחד קטן, הגדול טמא
 והקטן טהור:

The author of this Mishna was Rabban Gamliel II, who was younger than Rav Tzadok.

י שלשה דברים רבן גמליאל מחמיר כדברי
 בית שמאי. אין מומנין את החמין מיום

(32) אבות ד:ד

טוב לשבת, ואין זוקפין את המנורה ביום
טוב, ואין אופין פתין גריצין אלא רקיקין.
אמר רבן גמליאל, מימיהן של בית אבא
לא היה אופין פתין גריצין אלא רקיקין.
אמרו לו, מה נעשה לבית אביך שהיו
מחמירין על עצמן ומקלין על ישראל
להיות אופין פתין גריצין וחרין:

The discussion here focuses on the treatment of Yom Tov and the differences between the family of the Nasi and the general populace, regarding these customs.

It is possible that the suggestion of the Chachamim in arguing with Rabban Gamliel's Eidus was that Raban Gamliel was unfamiliar with the exact customs of his ancestors, as he was very young when his father passed away.³³

Rabban Gamliel once gave Mussar to Rabi Akiva on the very subject of our Mishna: On a trip to Rome, Rabi Akiva repaired a Menorah that had fallen. Rabban Gamliel asked Rabi Akiva why he was exposing himself to an action which was subject to Machlokes. Rabi Akiva's response was: "You yourself have taught us that the halacha is accordance with the majority. You may prohibit fixing the Menorah, but others permit it."³⁴

(34) תוספתא ביצה פ"ב

(33) מאמר חיקור הדין ב:כב, מובא במשניות יד
אברהם (ארטסקרל)

יא אף הוא אמר שלשה דברים להקל.
מכבדין בין המטות, ומניחין את המגמר
ביום טוב, ועושים גדי מקלס בלילי פסחים.
וחכמים אוסרים:

The Tosefta relates that in the house of Rabban Gamliel they had the practice of cleaning between the couches and burning Mugmar on Yom Tov.³⁵

The issue with Mugmar is that it was not considered a necessity (Sha've Lechol Nefesh). It is possible that in the house of the Nasi these amenities were more common.

יב שלשה דברים רבי אלעזר בן עזריה
מתיר, וחכמים אוסרין. פרתו יוצאה
ברצועה שבין קרנית, ומקרדין את תבהמה
ביום טוב, ושוחקין את תפלפלין ברתים
שלחן. רבי יהודה אומר, אין מקרדין את
תבהמה ביום טוב, מפני שהוא עושה
חבורה, אבל מקרצפין. וחכמים אוסרים,
אין מקרדין אף לא מקרצפין:

(35) תוספתא ביצה פ"ב

The sages criticized Reb Elazar because he allowed his cow to go out on Shabbos with a ribbon between her horns. The Gemara clarifies that it was not Reb Elazar's own cow but that of his neighbor. Nonetheless, Reb Elazar was criticized for not rebuking his neighbor.³⁶

In the case of Kirud as well, Reb Elazar eventually conceded to the Chochamim.³⁷

(36) שבת נ"ד

(37) ביצה כ"ב

פרק ד

א אלו דברים מקלי בית שמאי ומחמרי
בית הלל. ביצה שנולדה ביום טוב, בית
שמאי אומרים, תאכל. ובית הלל אומרים,
לא תאכל. בית שמאי אומרים, שאור
בבית וחמין בכפותבת. ובית הלל אומרים,
זה וזה בבית:

Having established at the beginning of the Masechta that the paradigm for Machlokes is that of Hillel and Shammai, the Mishna continues to examine these arguments and continues to focus on the unusual instances. In this Perek we focus on those cases in which Beis Shammai is lenient and Beis Hillel is stringent.

ב (בהמה שנולדה ביום טוב, הכל מודים
שהיא מתרת. ואפרוח שיצא מן הביצה,
הכל מודים שהוא אסור). השוחט תיה ועוף
ביום טוב, בית שמאי אומרים, יחפור בדקר
ויכסת. ובית הלל אומרים, לא ישחוט אלא
אם כן תיה לו עפר מוכן. ומודים שאם
שחט, שיחפור בדקר ויכסת. שאפר כירה
מוכן הוא:

ג בית שְׁמַאי אוֹמְרִים, הֶבְקֵר לְעַנְיִים הֶבְקֵר.
 וּבֵית הִלֵּל אוֹמְרִים, אֵינּוּ הֶבְקֵר, עַד שְׂיִבְקֵר
 אֶף לְעֹשִׁירִים בְּשִׁמְטָה. כָּל עַמְּרֵי הַשָּׂדֶה
 שֶׁל קֵב קֵב, וְאַחַד שֶׁל אַרְבָּעָה קֵבִין וְשִׁבְחוּ,
 בֵּית שְׁמַאי אוֹמְרִים, אֵינּוּ שִׁבְחָה. וּבֵית הִלֵּל
 אוֹמְרִים, שִׁבְחָה:

It is possible that Beis Shammai and Beis Hillel are arguing about the nature of Hefker. According to Beis Shammai, there is no such thing as Hefker - the owner is simply giving a gift to the entire world. If he wishes to limit his gift - that is his right. According to Beis Hillel, Hefker is a new status of ownerlessness. Its recipients cannot be limited - it is either completely ownerless or it is not Hefker at all.

Reb Yishmael was once taken advantage of by a passerby. In the course of their dialogue, Reb Yishmael bought the man's sticks and made them Hefker. The man proceeded to reacquire it for himself. Reb Yishmael responded by making the bundle Hefker for everyone but it's former owner. The Gemara explains that Reb Yishmael knew that the Halacha was in accordance with Beis Hillel, but used an ineffective Hefker as a way of persuading the passerby to move on.³⁸

(38) בבא מציעא ל'

ד העומר שהוא סמוך לגפה ולגדיש ולבקר
ולבלים ושכחו, בית שמאי אומרים, אינו
שכחה, ובית הלל אומרים, שכחה:

ה כרם רבעי, בית שמאי אומרים, אין לו
חמש ואין לו בעור. ובית הלל אומרים, יש
לו (חמש ויש לו) בעור. בית שמאי אומרים,
יש לו פרט ויש לו עוללות, והעניים פודים
לעצמן. ובית הלל אומרים, כלו לגת:

ו הבית של זיתים מגלגלים, בית שמאי
אומרים, אינו צריך לנקב. ובית הלל
אומרים, צריך לנקב. ומודים, שאם נקבה
וסתמוה שמרים, שהיא טהורה. תסך
בשמן טהור ונטמא, ירד וטבל, בית שמאי
אומרים, אף על פי שהוא מנטף, טהור.
ובית הלל אומרים, כדי סיכת אבר קטן.
ואם תיה שמן טמא מתחלתו, בית שמאי
אומרים, כדי סיכת אבר קטן. ובית הלל
אומרים, משקה טופח. רבי יהודה אומר
משום בית הלל, טופח ומטפח:

The olives in our Mishna were salted and placed in a cask for the purpose of pickling³⁹. Any oil that mixes with the salt stunts the pickling process⁴⁰. Since the oil is not wanted, it should not make the olives susceptible to Tumah. Even so, Beis Hillel requires the action of drilling a hole in the cask to show that the oil is unwanted.

Rabi Yochanan Hachorani was a student of Shammai, yet he was particular to clarify whether or not a hole had been made in the bottom of the cask of olives from which he was eating. The Gemara discusses whether he always followed Beis Hillel, or only in this case.⁴¹

ז האשה מתקדשת בדינר ובשעה דינר,
 כדברי בית שמאי. ובית הלל אומרים,
 בפרוטה ובשעה פרוטה. וכמה היא פרוטה,
 אחד משמונה באסר האיטלקי. בית שמאי
 אומרים, פוטר הוא את אשתו בגט ישן,
 ובית הלל אוסרין. אינהו גט ישן, כל
 שנתחד עמה אחר שקתבו לה. המגרש
 את אשתו ולנה עמו בפנדקי, בית שמאי
 אומרים, אינה צריכה כמנו גט שני. ובית
 הלל אומרים, צריכה כמנו גט שני. אימתי,
 בזמן שנתגרשה מן הנשואין. אבל אם

(41) יבמות ט"ו:

(39) רמב"ם

(40) משנה ברורה סי' שכא סקי"ד

נִתְּנָרְשָׁה מִן הָאֲרוּסִין, אֵינָה צְרִיכָה מִמֶּנּוּ
גַּם שְׁנֵי מִפְּנֵי שְׂאִין לְבוֹ גַּם בָּהּ:

ח בֵּית שַׁמַּאי מְתִירִין אֶת הַצָּרוֹת לְאֲחִים,
וּבֵית הִלֵּל אוֹסְרִין. הִלְצוּ, בֵּית שַׁמַּאי פּוֹסְלִין
מִן הַכֶּהֱנָה, וּבֵית הִלֵּל מְכַשְׁרִין. נִתְּיָבְמוּ,
בֵּית שַׁמַּאי מְכַשְׁרִין, וּבֵית הִלֵּל פּוֹסְלִין. וְאַף
עַל פִּי שְׂאֵלוֹ פּוֹסְלִין וְאֵלּוֹ מְכַשְׁרִין, לֹא
נִמְנָעוּ בֵּית שַׁמַּאי מִלְּשֹׂא נָשִׁים מִבֵּית הִלֵּל,
וְלֹא בֵּית הִלֵּל מִלְּשֹׂא נָשִׁים מִבֵּית שַׁמַּאי.
וְכָל הַטְּהוֹרוֹת וְהַטְּמְאוֹת שֶׁהָיוּ אֵלּוֹ מְטַהְרִין
וְאֵלּוֹ מְטַמְּאִין, לֹא נִמְנָעוּ לְהִיּוֹת עוֹשִׂים
טְהוֹרוֹת אֵלּוֹ עַל גַּב אֵלּוֹ:

The Gemara explains that neither Beis Shammai nor Beis Hillel were willing to marry someone who had been permitted only according to the views of the other party. The idea of our Mishna is that the two groups trusted one another to inform them of any people of questionable status⁴².

ט שְׁלֹשָׁה אֲחִים, שְׁנַיִם מֵהֶם נְשׂוּאִים לְשֵׁתִי
אֶחָיוֹת וְאֶחָד מִפְּנֵה, מֵת אֶחָד מִבְּעָלֵי

(42) יבמות יד.

אָחִיוֹת וְעֵשָׂה בָּהּ מִפְּנֵה מֵאֲמֹר וְאַחֵר כָּךְ
 מֵת אָחִיו הַשֵּׁנִי, בֵּית שְׁמַאי אוֹמְרִים, אֵשֶׁתּוֹ
 עָמוּ, וְהָלָה תֵּצֵא מִשּׁוֹם אַחוֹת אֵשָׁה. וּבֵית
 הֵלֵל אוֹמְרִים, מוֹצִיא אֶת אֵשֶׁתּוֹ בְּגִט
 וְחִלְצָהּ, וְאֵת אֵשֶׁת אָחִיו בְּחִלְצָהּ. זֶה הִיא
 שְׂאֵמֶרָה, אִי לֹא עַל אֵשֶׁתּוֹ וְאִי לֹא עַל אֵשֶׁת
 אָחִיו:

י תַּמְדִּיר אֶת אֵשֶׁתּוֹ מִתַּשְׁמִישׁ הַמָּטָה, בֵּית
 שְׁמַאי אוֹמְרִים, שְׁתֵּי שַׁבָּתוֹת. וּבֵית הֵלֵל
 אוֹמְרִים, שַׁבָּת אֶחָת. הַמַּפְלֵת לְאוֹר
 שְׁמוֹנִים וְאַחַד, בֵּית שְׁמַאי פּוֹטְרִין מִן
 הַקֶּרֶבֶךְ, וּבֵית הֵלֵל מַחֲיִבִּין. סֵדִין בְּצִיצִית,
 בֵּית שְׁמַאי פּוֹטְרִין, וּבֵית הֵלֵל מַחֲיִבִּים.
 כֻּלְכָּלֶת הַשַּׁבָּת, בֵּית שְׁמַאי פּוֹטְרִין, וּבֵית
 הֵלֵל מַחֲיִבִּין:

יֵאָמֵר מִי שֶׁנֶּדֶר נְזִיוֹת מְרַבָּה וְהַשְׁלִים נְזִירוֹתוֹ,
 וְאַחֵר כָּךְ בָּא לְאַרְיָן, בֵּית שְׁמַאי אוֹמְרִים,
 נְזִיר שְׁלֹשִׁים יוֹם. וּבֵית הֵלֵל אוֹמְרִים, נְזִיר
 בִּתְחִלָּה. מִי שֶׁהָיוּ שְׁתֵּי כֶּתִי עֲדִים מְעִידוֹת

אֹתוֹ, אֵלּוּ מַעֲיָדִים עָנָדַר שְׁתֵּים וְאֵלּוּ
 מַעֲיָדִים עָנָדַר חֲמִשׁ, בֵּית שַׁמַּאי אוֹמְרִים,
 נִחְלָקָה הָעֵדוּת וְאֵין כּאֵן נְזִירוֹת. וּבֵית הֵלֵל
 אוֹמְרִים, יֵשׁ בְּכֹלל חֲמִשׁ שְׁתֵּים, שְׂיִתְיָהּ
 נְזִיר שְׁתֵּים:

According to Beis Hillel a Nazir who fulfilled his Nezirus for seven years would have to repeat his Nezirus upon arrival in Israel. Beis Shammai required him to repeat only thirty days. Even Beis Hillel agreed that the additional seven years were a penalty and not an actual requirement. The lands outside of Israel were considered to be impure due to unmarked graves and it was irresponsible to accept a Nezirus while there. Beis Hillel gave the vow the status of a vow of Nezirus accepted in a graveyard which is deferred until the person making the vow leaves the graveyard.

This ruling became important in the case of Queen Hileni who vowed that she would fulfill seven years of Nezirus if her son returned safely from war. She fulfilled her vow in Chutz La'aretz. When she later arrived in Eretz Yisroel she was told that she would need to repeat her seven years again.⁴³ This ruling was referred to as a Hora'ah. Although the term Hora'ah is usually reserved for leniencies (which are more difficult to give)⁴⁴, this ruling may have been referred to as a Hora'ah because of the difficulty of applying a severe penalty to a powerful queen.

(44) כתובות ז.

(43) נזיר יט:

יב אדם שהוא נתון תחת הספק, בית
 שמיא אומרים, אינו מביא את הטמאה,
 ובית הלל אומרים. אדם חלול הוא, ויהצד
 העליון מביא את הטמאה:

Do we look at a person as a solid entity or as a life-form with deficiencies and voids? Rav Yehuda taught in the name of Rav that Hashem made voids within us so that men like Chiram would not consider themselves deities.⁴⁵ A similar argument between Beis Hillel and Beis Shammai can be found earlier in the seventh mishna of the the first perek.

תם ונשלם, שבח לא-ל בורא עולם

(45) בבא בהרא ע"ה